Orędownik Urzędowy
powiatu Chodzieskiego.

Wychodzi w środę i sobotę. Przedpłata kwartalna wynosi 1770 mk. bez odnoszenia do domu. Cena ogłoszeń: jednołamowy wiersz petytowy lub jego miejsce na stronicy sześciołamowej 150 mk. Reklamy: jednołamowy wiersz petytowy lub jego miejsce na stronicy trzyłamowej 200 mk.

Redaktor odpowiedzialny: Starostwo Chodzież. Drukiem i nakładem drukarni: F. Spektorek, — Telefon nr. 81. —

Nr 3 Chodzież, sobota 13 stycznia 1923 70 rocznik.

Część urzędowa.

Obwieszczenie.

Ministra Skarbu w sprawie zmiany cen monopolowych za krajowe liście tytoniowe ze zbioru roku 1922 r.

Ustanowione w punkcie pierwszym rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 13 października 1922 r. (Dz URZ. M. Sk. nr. 26 poz. 464) ceny monopolowe za krajowe liście tytoniowe ze zbioru roku 1922 zmienia się jak następuje:

gatunek tytoniu	cena za 1 kg loko stacja odbiorcowa					
	liście dobrowe	I klasa	II.	III.	brak	paderucha
Tytonie czerwono-kwitnące	3200	2800	2400	2000	1200	500
Tytonie żółto-kwitnące	1600	1400	1200	1000	600	250

za 1. kg czystego nasienia z rośli czerwono-kwitnących i z plantacji wybranych przez Zarząd Monopolu Tytoniowepo 5 000 mk. Planatatorom, którzy sprzedają Zarządowi Monopolu Tytoniowego, powyżej 100 kg. liści tytoniowych, wypłacona będzie premja w wysokości 10% kwoty przypadającej im tytułem ceny za sprzedane Monopolowi liści „doborowe" I. i II klasy, o ile przeciętna cena wszystkich sprzedanych liści przy tytoniu czerwono-kwitnącym przewyższać będzie 2 400 mk. a przy tytoniu żołto-kwitnącym mk. 1200 z 1 kg. a waga liści przyjętych przy wykupnie jako liście „doborowe" I. i II klasy większą będzie od wagi reszty zakupionych liści Ceny oznaczone niniejszem rozporządzeniem odnoszą się do wszystkich liści tytoniowych, dostawionych przy wykupie liści ze zbioru roku 1922 r.

Pozostałe ustępy powołanego rozporządzenia pozostają bez zmiany.

Minister Skarbu
w z.
(—) Dr. Mikulecki
Pedsekretarz Stanu.

Powyższe podaję do wiadomości.
Chodzież, dnia 4. stycznia 1923 r.
Starosta. Dr. Jerzykowski.

Stosownie do ogłoszonej instrukcji w sprawe wyborów do Rad Gminnych Orędownik nr. 91/22. zwracam jeszcze raz uwagę na rozporządzenie tymczasowe Ministerstwa b. dz. pr. z dnia 25 3 1920 r. (Dz. Urzędowy Ministerstwa b. dz. pr. nr. 19 poz 190) o zmianie pruskiej ordynacji wiejskiej dla siedmiu wschodnich prowincji Monarchji z dnia 3. 7 1891 r oraz podaje najważniejsze ustępy tegoż rozporządzenia do ogólnej wiadomości:

§ 40. Prawa swojszczyzny obejmują:
1. prawo udziału w głosowaniu w Zgromadzeniu Gminnem, lub gdzie w miejsce Zgromadzenia Gminnego wchodzi wybrana Rada Gminna, prawo udziału w wyborach gminnych.
2. prawo piastowania niepłatnych urzędów w Zarządzie Gminnym w Radzie Gminnej

§ 41. Prawa swojszczyzny przysługują bez względu na płeć każdemu przynależnemu do gminy, który:
1. jest obywatelem Państwa Polskiego,
2. ukończył dwudziesty rok życia,
3. w dniu wyłożenia listy członków gminy przynajmniej od 1 roku ma miejsce stałego zamieszkania w obrębie gminy,
4. posiada pełnię honorowych praw obywatelskich.

Sołtysem, ławnikiem lub zastępcą ławnika może być tylko ten, kto ukończył trzydziesty rok życia.

O potrzebie wystawienia przez Sołtysa dokumentu, stwierdzającego nabycie praw swojszczyzny, rozstrzygają lokalne przepisy statutowe.

§ 43. Członek gminy traci prawa swojszczyzny i niepłatne urzędy gminne z chwilą utraty obywatelstwa Państwa Polskiego lub przeniesienia siedziby swojego stałego zamieszkania poza obręb gminy.

Członek gminy, pozbawiony prawomocnym wyrokiem honorowych praw obywatelskich traci na zawsze urzędy piastowane w Zarządzie Gminnym i w Radzie Gminnej, jak również na czas wyrokiem oznaczony czynne i bierne prawo wyborcze oraz możność zdobycia tego prawa i prawa piastowania urzędów gminnych.

Prawomocne odebranie zdolności do piastowania publicznych urzędów pociąga za sobą trwałą utratę dotychczas piastowanych urzędów w Zarządzie Gminnym i w Radzie Gminnej, a także na czas wyrokiem oznaczony niezdolność do objęcia takich urzędów.

Skazanie na karę ciężkiego więzienia pociąga za sobą utratę urzędów gminnych i trwałą niezdolność do piastowania takich urzędów.

§ 49. W tych gminach, w których liczba uprawnionych do głosowania wynosi więcej niż sto, wstępuje

od czasu, kiedy lista uprawnionych do głosowania (§ 39 ust. 2) to wykaże, w miejsce Zgromadzenia Gminnego Rada Gminna

Gminy mogą, a w wypakach, gdy Wydział Powiatowy na wniosek interesowanych lub w interesie publicznym wyda odpowiednią uchwałę, muszą wprowadzić Rady Gminne w drodze statutów lokalnych, chociażby liczba uprawnionych do głosowania nie przekraczała stu

Rada Gminna składa się z następujących członków: Sołtysa, ławników i radnych.

Na 20 wyborców przypada jeden radny, przyczem każdą liczbę mniejszą od 20 uważa się za pełne 20

Liczba członkow Rady Gminnej (Sołtysa, ławników i radnych) przekraczać nie może liczby 24.

§ 50. Wybory do Rady Gminnej są tajne, bezpośrednie, powszechne, równe i proporcjonalne

§ 53. Na radnych wybrać nie można:

1. urzędników, przez których Państwo wykonuje władzę nadzorczą nad gminami;
2. płatnych urzędników gminnych;
3. urzędników prokuratury i wykonawczych urzędników policyjnych.

Krewni i powinowaci w linji prostej jako też krewni w linji bocznej drugiego stopnia nie mogą być równocześnie członkami tejsamej Rady Gminnej

W razie wyboru krewnych lub powinowatych, którzy nie mogą być równocześnie członkami Rady Gminnej, uważa się za wybranego tylko jednego z nich i to najstarszego wiekiem.

§ 56 W czasie od 15 do 25 stycznia winna być lista członków gminy wyłożona do publicznej wiadomości w miejscu poprzednio ogłoszonem.

Równocześnie z wyłożeniem listy ogłosi Sołtys dzień, godzinę i miejsce wyborów, które odbyć się winny nie wcześniej jak przed upływem 6 tygodni, a nie później jak przed upływem 8-go tygodnia od dnia wyłożenia listy.

Równocześnie powołuje sołtys komisję wyborczą (§ 60.)

O dnia wyłożenia listy wolno każdemu członkowi gminy wnosić w przeciągu dwu tygodni na ręce sołtysa sprzeciwy do ważności listy.

Komisja wyborcza rozstrzyga o sprzeciwach i przeprowadza uzupełnienia oraz sprostowania listy w ciągu 3-go tygodnia, poczem zamyka listę wyborców i ogłasza, ilu radnych należy wybrać.

Jeśli nazwisko objętego listą uprawnionych do głosowania ma być wykreślone, winien go sołtys o tem uwiadomić z podaniem przyczyn na 7 dni przed wykreśleniem.

W ciągu czwartego tygodnia wolno składać listy propozycyjne (§ 59) na ręce przewodniczącego komisji wyborczej.

Komisja wyborcza bada listy propozycyjne, zaopatrza je w numer bieżący, zarządza w razie potrzeby poprawki do dnia 15 lutego i w tymże dniu ogłasza wraz z numerem te listy, które odpowiadają wymogom prawa.

§ 56 a. Od rozstrzygnień komisji wyborczej, które są tymczasowo obowiązujące, służy każdemu wyborcy prawo sprzeciwu.

Sprzeciw wnosić należy w przeciągu 14 dni na ręce Sołtysa do Wydziału Powiatowego, który rozstrzyga ostatecznie.

Wniesienie sprzeciwu nie wpływa na termin wyborów.

§ 57. Dzień wyborów przypaść winien o ile możności na niedzielę lub święto.

§ 59. Głosuje się na listę propozycyjną.

W liście propozycyjnej należy umieścić kandydatów jednego pod drugim, podając imię i nazwisko, wiek, zawód i miejsce zamieszkania kandydatów. Lista propozycyjna zawierać musi liczbę kandydatów o połowę większą od ilości radnych, których się ma wybrać, przyczem ułamek uważa się za liczbę całą.

Lista propozycyjna podpisaną być winna przynajmniej przez dziesięciu wyborów

Kandydata wymienionego w kilku listach propozycyjnych pozostawia się tylko na tej liście, na której jest wymieniony na miejscu najwyższem.

§ 60. Komisja wyborcza składa się z Sołtysa lub iego astępcy jako przewodniczącego i dwóch mężów zaufania powołanych przez niego z pośród wyborców.

§ 61. Głosowanie odbywa się kartkami.

Kartka winna zawierać albo numer listy ogłoszonej w myśl § 56 ust. 7. albo też wszystkie nazwiska kandydatów listy propozycyjnej, na którą wyborca głosuje, w tymsamym porządku, jak je wylicza lista propozycyjna.

Nieważne są kartki wyborcze, które:

1. nie są oddane w kopercie urzędowej,
2. są nieczytelne,
3. są niejasne co do oznaczenia kandydatów,
4. zawierają zastrzeżenia,
5. nie odpowiadają jednej z ogłoszonych list propozycyjnych

Kilka równobrzmiących kartek w jednej kopercie uważa się jeden głos

O ważności kartek wyborczych decyduje komisja wyborcza.

§ 62 Wybrani są, ci, którzy otrzymali proporcjonalną większość głosów.

Wynik wyborów stwierdza się w sposób następujący:

1. na osobnym arkuszu robi się tyle rubryk, ile jest list propozycyjnych,
2. każdą rubrykę oznacza się numerem listy propozycyjnej,
3. na czele każdej rubryki pisze się sumę tej ilości głosów, jaka padła na listę propozycyjną oznaczoną w tej rubryce.
4. gdy we wszystkie rubryki wypisane liczbę głosów oddanych na odnośną listę propozycyjną, dzieli się tej liczby najpierw przez 2, następnie przez 3, potem przez 4 itd.
5. wyniki (ilorazy) wpisuje się za porządkiem jeden pod drugim pla każdej rubryki osobno i podkreśla się po koleji tyle najwyższych cyfr, ilu radnych się wybiera

Jeśli wpłynęła jedna tylko lista propozycyjna, natenczas bez przeprowadzenia głosowania wybranych jest tylu kandydatów tejże listy, ilu radnych się wybiera, przyczem kandydat wyżej umieszczonym ma pierwszeństwo przed kandydatem umieszczonym po nim.

§ 64. Komisja wyborcza spisuje protokół wyborczy, podpisuje go i oddaje w przechowanie Sołtysowi.

Bezzwłocznie po stwierdzeniu wyniku wyborów ogłasza go Sołtys publicznie w sposób przyjęty w danej gminie.

Sprzeciwy przeciw ważności wyborów wnosić należy na ręce Sołtysa w przeciągu 14 dni od dnia ogłoszenia wyniku wyborów.

§ 65. Członkowie gminy są obowiązani do przyjęcia niepłatnych urzędów w Zarządzie Gminnym i w Radzie Gminnej i do sprawowania tychże urzędów przynajmniej przez 3 lata.

Urzędu przyjąć nie potrzeba lub urząd złożyć można, jeśli zachodzą następujące przyczyny:

1. choroba długotrwała,
2. zajęcie pociągające za sobą częstą lub długotrwałą nieobecność w miejscu zamieszkania,
3. przekroczenie 60-go roku życia,

4. sprawowanie bezpośredniego urzędu państwowego.
5. inne wyjątkowe okoliczności które według uznania Rady Gminnej. lub gdzie jej niema, Sołtysa, stanowią dostateczne usprawiedliwienie.

Kto sprawował niepłatny urząd w Zarządzie Gminnym i w Radzie Gminnej przez przepisany okres czasu może odmówić przyjęcia takiego lub podobnego urzędu na najbliższe trzechlecie.

Członka gminy, który bez przyczyn wyżej wyszczególnionych wzdraga się przyjąć niepłatny urząd w Zarządzie Gminnym lub w Radzie Gminnej, lub sprawować urząd taki przez trzy lata, lub której uchyla się istotnie od sprawowania tychże urzędów, pozbawić można na czas od 3 do 6 lat wykonywania praw w Zarządzie Gminnym i w Radzie Gminnej, oraz pociągnąć na rzecz do świadczeń o ⅛ aż do ¼ wyższych od świadczeń innych członków gminy.

§ 66. Rada gmina, a gdzie jej niema, Sołtys rozstrzyga:

1. zażalenia i wnioski co do posiadania i utraty praw swojszczyzny oraz co do prawa obieralności na stanowisko w Zarządzie Gminnym i w Radzie Gminnej.
2. o ważności wyborów do Rady Gminnej.
3. o uprawnieniu odmowy i złożenia urzędu w Zarządzie Gminnym i w Radzie Gminnej. jakoteż o skutkach, które zagrażają członkom gminy z powodu niewypełniania obowiązków, wynikających z niniejszej ustawy.

Chodzież, dnia 11. stycznia 1923 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.
Dr. Jerzykowski.

W wykonaniu rozporządzeń Rady Ministrów z dnia 16. XI. 1922 r. w przedmiocie właściwości Ministra Przemysłu i Handlu oraz innych ministrów w zakresie stosunków pracy w b. dzielnicy pruskiej przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej, tudzież do urządzeniu tymczasowym Inspekcji Pracy na obszarze b. dzielnicy pruskiej (Dziennik Ustaw Rzp. P. No. 96. poz. 884 i 885) podaję do Publicznej wiadomości, że z dniem 1. stycznia 1923 r. zliczone zostały dotychczasowe Inspekcje Przemysłu z Inspekcjami Pracy w Rolnictwie pod nazwę: „Państwowa Inspekcja Pracy“.

Okręg Państwowej Inspekcji Pracy na Województwo Poznańskiego dzieli się na obwody z następującemi siedzibami:

1. w Poznaniu przy ul. Towarowej nr. 23. obejmujący miasto Poznań oraz powiaty wschodnio poznański, zachodnio poznański, obornicki, szamotulski, czarnkowski, międzychodzki, nowo-tomyski, grodziski, śremski, średzki, wrzesiński.
2. Bydgoszczy przy ul. Jagiellońskiej nr. 21. dla miasta Bydgoszczy, powiat bydgoski, szubiński wyrzyski, chodzieski, wągrowiecki
3. w Inowrocławiu przy Nowym Rynku nr. 4 obejmujący powiaty inowrocławski, żniński, gnieźnieński, witkowski, mogileński strzeliński.
4. w Lesznie przy alejach Muśnickiego nr 3. obejmujący powiaty leszczyński, rawicki, gostyński, kościański, śmigielski, wolsztyński,
5. w Ostrowie przy ul. Zdunowskiej nr 3. obejmujące powiaty ostrowski, krotoszyński, koźmiński, jarociński, pleszewski, odolanowski, ostrzeszowski, kępiński.

Siedziba okręgu znajduje się w Poznaniu przy ul. Towarowej nr. 23.

W wszelkich sprawach podlegających w myśl wyż wymienionych rozporządzeń Rady Ministrów kompetencji Inspektorów Pracy należy zwracać się do odnośnych obwodowych Inspektorów Pracy a w II. instancji do Okręgowego Inspektora Pracy.

Okręgowy Inspektor Pracy.

Powyższe podaję do wiadomości.

Chodzież, dnia 5-go stycznia 1923 r.

Starosta Dr. Jerzykowski.

Akuszerce Tekli Sokolińskiej zamieszkałej obecnie w Budzyniu, przydziela się obwód ak. Grabówko w zastępstwie z dniem 1. XII. 22 r. z następującemi miejscowościami: Wyszyny gmina i dwór, Grabówko, Wyszynki, Prosna gmina i dwór, Zielony-gaj.

PP. sołtysi ogłoszą to w gminach swoich.

Chodzież, dnia 8-go stycznia 1923 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.
Dr. Jerzykowski.

Ogłoszenie

o dniu rozesłania nakazów płatniczych na procentowy podatek od zysku od przedsiębiorstw nieobowiązanych do składania publicznych sprawozdań.

Przewodniczący komisji miejscowej do spraw podatku przemysłowego przy Urzędzie skarbowym podatków i opłat skarbowych (Inspektoracie skarbowym, Administracji Podatków) w Chodzieży podaje na zasadzie art. 111 ustawy o państw. podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 17 z r. 1912 poz. 140) do publicznej wiadomości, że dnia 12—15. I. 1923 roku rozesłano nakazy płatnicze pod tku procentowego od zysku na rok 1922 od przedsiębiorstw nieobowiązanych do składania sprawozdań publicznych, osobistych zajęć przemysłowych i samodzielnych wolnych zajęć zawodowych.

Przeciw ustalonym sumom zysków, względnie zarobków, jak również wymierzonym kwotom podatku, mogą płatnicy na podstawie postanowienia art. 112 wyżej powołanej ustawy tudzież paragr 37 rozp. Ministra Skarbu z dn 30 stycznia 1922 r. (Dz. U. R P. Nr. 18 z roku 1922 poz. 151), wnosić reklamacje do Komisji miejscowej do spraw podatku przemysłowego przy urzędzie skarbowym podatków i opłat skarbowych (Inspektoracie Skarbowym, Administracji Podatków), w terminie najpóźniej do dnia 15 lutego 1923 roku.

W tym samym terminie mają być zapłacone wymierzone kwoty podatku procentowego od zysku, gdyż wniesienie reklamacji nie uchyla w myśl art. 18 powołanej ustawy obowiązku uiszczenia podatku w oznaczonym wyżej terminie.

Podatek nie zapłacony w tym terminie będzie przymusowo ściągnięty z doliczeniem odsetek za zwłokę.

Chodzież, dnia 11 I 1923 r

Przewodniczący Komisji Miejscowej
do spraw podatku przemysłowego.

Obwieszczenie

w przedmiocie **składania deklaracji podatkowych** na rok 1923 w terminie od 4-go do 20-go lutego 1923 r.

W czasie od 4. do 20. lutego i wcześniej przyjmuje Urząd Skarbowy pod. bezpośr. i opłat skarb-

w Chodzieży (Przewodniczący Komisji Wymiarowej) przy ul Nadnoteckiej 15 deklaracje do podatku dochodowego na rok 1923. Obowiązani do składania deklaracji są ci podatnicy, których opodatkowano na rok 1922 od dochodu wynoszącego więcej jak półmiljona marek.

Zaznacza się, że formularzy deklaracyjnych podatnikom urząd przesyłać nie będzie i w tym roku. Zatem każdy, który obowiązany do składania deklaracji, winien zgłosić się do urzędu wyżej wspomnianego i odebrać bezpłatnie formularz deklaracyjny. Deklarować należy zarobek wzgl. dochód z roku kalendarzowego wzgl. gospodarczego (operacyjnego) 1922 (od stycznia do grudnia).

Kto nie miał dochodu przez cały rok, a więc od późniejszego czasu zarobkuje, podaje dochód za czas zarobkowania i zaznacza to w deklaracji.

Chodzież, dnia 5-go stycznia 1923 r.

Urząd Skarbowy
pod bezpośr. i opłat skarb.
Kierownik.

Parchy w stanie koni p Bergera w Wilanowie ugasły.

Wobec tego znosi się stan izolacyjny nad zagrodę wyżej wymienionego.

Ujście, dnia 5 stycznia 1923.

Komisarz obwodowy.
Retz.

Z dniem 3 stycznia r. b. znoszę nadzór policyjny na ogólny stan bydła, organiźty p. Józefa Gapińskiego w Jaktorowie.

Margonin, dnia 2. I. 1923 r

Komisarz obwodowy, Nogajewski.

Wolne miejsca.

5 tokarzy fajansu
5 stolarzy na meble
4 dzielnych elektromonterów
1 pomoc. kominiarskiego
1 ślusarza maszyn rolnych
1 stolarza na modele
2 sługi żeńskie do miasta
3 » do gospodarzy
szwajcarów sam, i żonatych bez dzieci na wyjazd do Francji
1 uczeń rzeźnicki

Poszukujących pracy.

1 włódarz z 3 zaciężnikami
1 szwajcar żonaty
1 » lub owcarz z 4 pomocn.
5 fornali i
7 ręczniaków z zaciężnikami
1 kowal z własn. narzędziami
1 kołodziej z uczniem i własn. narzędziami wszyscy na deputat od 1. 4. 1923.
2 kołodzieji sam.
3 cieśli
1 pom. piekarski
1 kowal samotny
19 robotników niewykwlf. do Francji
27 robotników do przemysłu
7 młodocianych do „
2 gospodyni lub za kucharkę
3 sługi żeńskie do miasta.

Chodzież, dnia 11. stycznia 1923 r.
Państw. Urząd Pośr. Pracy w Chodzieży.
Godz. biurowe 8—1 i 3—5 telef. 26.

Część nieurzędowa.

Przetarg przymusowy.

W sobotę dnia 20 stycznia 1923 roku o godzinie 14-tej będę najwięcej dającymu za gotówkę

jedną krowę

wyprzedawał w Heljodorowie przed lokalem pana Gustawa Dregera.

Margonin, dnia 9. 1. 1923 r.

Jeziołowski,
Komornik Komisarjatu obwodow. w Margoninie.

Ogłoszenie Przetargu.

Podaje się do wiadomości, iż w dniu 26-go stycznia 1923 r. o godzinie 12 w południe odbędzie się przy warsztatach Inspekcji dróg wodnych w Czarnkowie **przetarg publiczny na sprzedaż mieszkalnego baraku z drzewa.**

Ubiegający się o kupno mają złożyć wadjum do wysokości 10 % wartościowej sumy (taksy), którą się zwróci w dzień przetargu po przyznaniu i zapłaceniu baraku przez najwięcej dającego. Warunki sprzedaży, oraz ew. transport wodą, można w międzyczasie wywiedzieć w biurze Inspekcji.

Barak od kilku lat nie uzwany potrzebuje mniejszego remontu, jest rozbieralny do ześrubowania (system tablic)a ściany składają się z podwojnych szpunków hebl. i pomalow. desek Podłoga także podwójna, dach pod papą (tablice); zaś okna mają także szaluzje. Długość budynku 16,50 m., szerokość 7,20 m., a wysokość wynosi 3,0 m.

Czarnków, dnia 8. stycznia 1923 r.

Inspekcja dróg wodnych.

Licytacja drzewa.

W piątek, dnia 19. stycznia rb., o godz. 10 przed południem w gościncu p. Czarneckiego w Dziewokluczu będą wystawione na sprzedaż:

z rewiru Dziewoklucz (oddz. 5) **drzewa opałowego** 200 mp., **szczap** 100 mp., **wałków** 400 mp., **gałęzi** 300 mp., **pięki.**

Próchnowo, dnia 9-go stycznia 1923 r.

Zarząd Leśny
Majoratu Próchnowskiego.
